

BLOK 11 — PRAWA AUTORSKIE, RODO, LICENCJE, WIZERUNEK

1. ZESTAW WIEDZY — Prawa autorskie i RODO

Co to są prawa autorskie?

Prawa przysługujące autorowi utworu (np. zdjęcia).

Autor zdjęcia:

- osoba, która **nacisnęła spust migawki**
 - NIE właściciel aparatu
 - NIE osoba pozująca
 - NIE zleceniodawca (chyba że podpisano umowę przeniesienia praw)
-

Prawa autorskie dzielą się na:

1. Prawa osobiste (niezbywalne)

- zawsze należą do autora
- nie można ich sprzedać
- obejmują:
 - prawo do autorstwa
 - prawo do oznaczenia nazwiskiem
 - prawo do integralności utworu
 - prawo do decydowania o pierwszym udostępnieniu

2. Prawa majątkowe (zbywalne)

- można je sprzedać lub przekazać
- trwają **70 lat po śmierci autora**
- obejmują:
 - prawo do kopiowania
 - prawo do publikacji
 - prawo do rozpowszechniania

- prawo do modyfikacji
-

Licencje (EGZAMIN!)

Licencja niewylączna

- autor nadal może korzystać ze zdjęcia
- może udzielać licencji innym

Licencja wyłączna

- tylko licencjobiorca może korzystać ze zdjęcia
- musi być w formie pisemnej

Creative Commons (CC)

Najczęstsze oznaczenia:

- **CC BY** – można używać, trzeba podać autora
- **CC BY-SA** – jak wyżej + udostępnianie na tych samych zasadach
- **CC BY-NC** – tylko niekomercyjnie
- **CC BY-ND** – bez zmian w utworze

Creative Commons — tabela skrócona

Licencja	Co WOLNO	Czego NIE wolno	Warunki
CC BY	używać, kopiować, publikować, przerabiać, także komercyjnie	—	podaj autora
CC BY-SA	używać, publikować, przerabiać, także komercyjnie	—	podaj autora, udostępnij na tej samej licencji
CC BY-NC	używać, publikować, przerabiać niekomercyjnie	użycia komercyjnego	podaj autora
CC BY-ND	używać, publikować, także komercyjnie	nie przerabiać	podaj autora
CC BY-NC-SA	używać i przerabiać niekomercyjnie	użycia komercyjnego	podaj autora, ta sama licencja
CC BY-NC-ND	tylko używać i udostępniać	nie przerabiać, nie komercyjnie	podaj autora
CC0	wszystko: używać, publikować, przerabiać, komercyjnie	—	brak wymagań

Dozwolony użytek

Można korzystać z utworu **bez zgody autora**, ale:

- tylko **na własny użytek osobisty**,
 - nie można publikować,
 - nie można zarabiać.
-

Wizerunek (EGZAMIN!)

Kiedy potrzebna jest zgoda na publikację wizerunku?

Zawsze, gdy:

- osoba jest **rozpoznawalna**,
- zdjęcie ma być **opublikowane** (internet, plakat, ulotka).

Kiedy zgoda **NIE** jest potrzebna?

- osoba jest **elementem większej całości** (tłum),
 - osoba jest **osobą publiczną** podczas pełnienia funkcji,
 - wizerunek jest **zapłacony** (model/aktorka),
 - osoba jest **odwrócona**, nierozpoznawalna.
-

RODO (EGZAMIN!)

Dane osobowe:

- imię, nazwisko
- wizerunek
- adres
- numer telefonu
- e-mail

Obowiązki fotografa:

- informować, kto przetwarza dane
 - informować, w jakim celu
 - przechowywać dane bezpiecznie
 - usuwać dane na żądanie
-

2. KARTA PRACY — Prawa autorskie i RODO (A4)

Imię i nazwisko: _____ Data: _____

Zadanie 1 — Dopasuj pojęcia do opisów

1. Prawa osobiste _____
2. Prawa majątkowe _____
3. Licencja niewyłączna _____
4. Licencja wyłączna _____
5. Wizerunek _____
6. Dozwolony użytek _____

- A. Można korzystać, ale tylko prywatnie
 - B. Zawsze należą do autora
 - C. Można sprzedać
 - D. Tylko jeden licencjobiorca
 - E. Rozpoznawalna twarz osoby
 - F. Autor może udzielać wielu licencji
-

Zadanie 2 — Uzupełnij luki

1. Autorem zdjęcia jest osoba, która _____.
 2. Prawa majątkowe trwają _____ lat po śmierci autora.
 3. CC BY oznacza, że trzeba podać _____.
 4. Do publikacji wizerunku potrzebna jest _____.
 5. Wizerunek jest daną osobową zgodnie z _____.
-

Zadanie 3 — Zaznacz poprawną odpowiedź

1. Które prawa są niezbywalne?
 - osobiste
 - majątkowe
 - licencyjne
 2. Kiedy nie trzeba zgody na publikację wizerunku?
 - osoba jest w tłumie
 - osoba jest w studio
 - osoba jest rozpoznawalna na portrecie
 3. Co oznacza licencja wyłączna?
 - każdy może używać
 - tylko jedna osoba może używać
 - nikt nie może używać
-

Zadanie 4 — Dopasuj sytuację do pojęcia

1. Zdjęcie tłumy na koncercie _____
2. Portret modelki do reklamy _____
3. Zdjęcie polityka na konferencji _____
4. Zdjęcie kolegi na Facebooka _____

- A. wymaga zgody

- B. nie wymaga zgody
 - C. osoba publiczna
 - D. element większej całości
-

Zadanie 5 — Krótka analiza

Fotograf zrobił zdjęcie modelce, ale nie podpisał umowy. Kto ma prawa do zdjęcia?

- modelka
 - fotograf
 - agencja
-